

MOOTTORILIIKENTEN KESKUSJÄRJESTÖ

PL 50, Nuijamiestentie 7, 00401 Helsinki – puh 020 7756 809 tai 040 570 9070 – faksi 020 7756 819 – sähköposti molike@taksiliitto.fi

06.06.2012

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

POLIISIN HALLINTORAKENTEN KEHITTÄMISHANKE

Moottoriliikenteen Keskusjärjestö ry on kahdeksan maamme johtavan tieliikennealan toimijan yhteistyöjärjestö. Jäsenjärjestömme edustavat varsin laajasti maanteittemme eri käyttäjäryhmiä.

Järjestömme on seurannut poliisin hallintorakenteen kehittämishankkeita. Hallintorakenteiden tarkasteleminen ajoittain on varmasti tarpeen eri hallinnonaloilla, niin myös poliisihallinnossa. Hallintorakenteet eivät kuitenkaan saa syrjäyttää itse toimintaa ja toiminnan tuloksellisuutta.

Olemme tavanneet tämän kehittämishankkeen kolmannen vaiheen hankeryhmän puheenjohtajan, sisäasiainministeriön poliisiosaston osastopäällikkö Kauko Aaltomaan ja olemme käyneet tapaamassa sisäasiainministerin erityisavustajaa Niklas Anderssonia saadaksemme tietoja hankkeen etenemisestä. Olemme tavanneet myös muita hankkeeseen perehtyneitä hallinnon edustajia.

Moottoriliikenteen Keskusjärjestö on huolissaan maanteittemme turvallisuudesta. Liikenneturvallisuuden visio siitä, että meillä jokaisella on oikeus olla mukana maantieliikenteessä joutumatta kuolemaan tai vakavaan loukkaantumiseen johtavaan onnettomuuteen, on mielestämme tavoittelemisen arvoinen ja tärkeä. Nyt valitettavasti näyttää siltä, että tämä visio on katoamassa jälleen kerran kauemmas todellisuudesta.

Yhtenä liikenneturvallisuuteen merkittävästi vaikuttavana tekijänä on liikenteen valvonta. Liikenteen valvonnassa tärkein toimija on jo käytännössä koko autoistuneen historiamme ajan ollut Liikkuva poliisi. Liikkuva poliisi on maanteittemme ammattilainen, jonka osaaminen on varsin korkeatasoista. Liikkuva poliisi nauttii kaikkien maantieliikenteessä mukana olevien tahojen vankkumatonta luottamusta. Mielestämme tätä osaamista ja ammattitaitoa on edelleen kehitettävä ja huolehdittava siitä, että maanteidemme poliisin valvontakyky ja –mahdollisuudet säilyvät vähintäänkin nykyisellä tasolla.

Liikenteen valvonnan osalta on keskeistä riittävä näkyvä toiminta. Valvonnan tulee olla ennaltaehkäisevää ja kattavaa. Liikennetrikomuksista kiinnijäämisriskin tulee olla todellinen ja sanktioiden linjassa tekoihin. Tekninen automaattivalvonta ei tue riittävällä ja oikealla tavalla tätä kiinnijäämisriskiä ja oikeudenmukaisuutta.

MOOTTORILIIKENTEN KESKUSJÄRJESTÖ

PL 50, Nuijamiestentie 7, 00401 Helsinki – puh 020 7756 809 tai 040 570 9070 – faksi 020 7756 819 – sähköposti moliike@taksiliitto.fi

Pääministeri Kataisen hallitusohjelma eikä sen paremmin valtioneuvoston huhtikuinen kehyspääätös ole ohjaamassa poliisin valtakunnallisten yksiköiden vähentämiseen. Jostakin syystä sisäasiainministeriö on omassa hankeryhmän tehtäväksi annossaan määritellyt yhdeksi tehtäväksi laatia esitys poliisin valtakunnallisten yksiköiden määrän vähentämiseksi.

Valtakunnallisia yksiköitä ei poliisilla kovin useita ole. Näin Liikkuva poliisi on joutunut meidän saamiemme tietojen mukaan erittäin kovan lopettamispaineen alaiseksi jo hankeryhmän työssä. Hankeryhmän jäsenissä ei ole käytännössä ketään poliisihallinnon ulkopuolista toimijaa. Ryhmän jäsenet ovat kutakuinkin kaikki erilaisten lopettamispainneiden kohteena olevissa tehtävissä ja tämän vuoksi on ymmärrettävää, että hankeryhmän sisällä jokainen kantaa huolta lähinnä omasta toiminnastaan. Hallinnon kehittämisajatusten ulkopuolisia toimijoita, jotka voisivat puolueettomasti arvioida tilannetta vailla suoraa yhteyttä nykytilaan ja tavoitteisiin, ei ryhmässä ole.

Maantieliikenteen toimijoina emme valitettavasti usko näkemyksiin, että paikallispoliisi omilta laaja-alaisilta ja erittäin haastavilta vastuultaan ehtisi perehtymään riittävästi maantieliikenteen erityisosaamista vaativiin kokonaisuuksiin. Liikenne tulee jatkossa lisääntymään entisestään. Liikenteessä tulee jatkossa olemaan entistä enemmän osaamista vaativia kuljetusmuotoja ja kuljettajia. Oma lainsäädäntömme ja erityisesti kansainvälisen liikenteen lainsäädännölliset vaatimukset tulevat asettamaan omat haasteensa liikennettä valvovalle poliisille. Liikenteen toimivuuden ja turvallisuuden vuoksi tälle toimintasektorille erikoistunutta Liikkuvaa poliisia ei tule lakkauttaa.

Liikenteen valvonta on rinnastettu mm. talousrikoksiin, jotka hoidetaan pääosiltaan paikallispoliisin voimavaroin. On hyvä arvioida talousrikoksiin erikoistuneen poliisin ja liikennettä valvovan poliisin tehtävien merkittävät erot. Talousrikostutkinta tapahtuu pääosiltaan ns. päivätyönä ilman kentällä tapahtuvaa jatkuvaa partiointia. Talousrikostutkijaa ei käytännössä kesken työvuoron siirrettä kentällä tapahtuvaan hälytystyöhön. Liikkuvan poliisin työtä on arvioitu mm. vähäisellä hälytystehtävien suorittamisella ja tarpeella siirtää tätä poliisivoimaa hälytystehtäviin. Tämä kuvaa mielestämme huolestuttavalla tavalla sitä ajatusmaailmaa, joka hankeryhmän työn taustalla on. Siirretään Liikkuva poliisi voimakkaasti hälytystehtävien suorittamiseen. Näin ei saa tapahtua.

Liikkuvan poliisin rooli eri yhteyksissä käytettävissä olevana reservinä paikallisesti toimivien poliisien apuna ja lisänä on myös tärkeä tekijä. Meillä valitettavasti tapahtuu näinä epävarmoina aikoina ajoittain erittäin valitettavia tapahtumia, joiden hoitaminen edellyttää suurempia joukkoja. Jos Liikkuvan poliisin voimavarat siirrettäisiin paikallisiin poliisivoimiin, myös tämä toimintamalli vaarantuisi.

Liikkuvan poliisin tehtäviin kuuluu liikenteen valvonta laajasti. Perustyötä on liikenteen sujumisen valvonta, mm. nopeuden valvonta sekä puhalluskokeet. Puhalluskokeita Liikkuva poliisi tekee vuositasolla reilusti yli miljoona kappaletta. Tässä työssä hoidetaan myös muuta rikollisuuden ennaltaehkäisyä monin tavoin. Liikkuva poliisi hoitaa liikenteen valvonnan yhteydessä merkittävän määrän etsintäkuulutettujen kiinniottamisia, ulkomaalaisvalvonnan tarkastuksia, kuljetusrikollisuuden sekä harmaan talouden torjuntaa. Samoin Liikkuva poliisi toimii laajasti haja-asutusalueiden rikollisuuden ennalta ehkäisijänä pelkällä näkyvyydellään. Paikallispoliisin resurssit eivät riitä omien toiminta-alueiden kattavaan näkyvään valvontaan eikä tämä tilanne ole paranemassa Liikkuvan poliisin mahdollisen lakkauttamisen myötä. Liikkuvan poliisin voimavarat hukkuisivat yhdistämisen myötä valitettavasti peruspoliisityöhön, mm. nyt hoitamatta jääviin hälytystehtäviin.

MOOTTORILIIKENTEN KESKUSJÄRJESTÖ

PL 50, Nuijamiestentie 7, 00401 Helsinki – puh 020 7756 809 tai 040 570 9070 – faksi 020 7756 819 – sähköposti molike@taksiliitto.fi

Suomalainen yhteiskunta luottaa suomalaiseen poliisiin. Tämä on koko yhteiskunnan toimivuuden kannalta suuri arvo, mutta erityisen suuri arvo tällä on toimivassa ja turvallisessa maantieliikenteessä. Maantieliikenteessä tämän suuren luottamuksen on rakentanut osaava ja ammattitaitoinen liikenteen valvontaan ja ohjaukseen erikoistunut Liikkuva poliisi. Luottamuksen voi menettää vain kerran. Me emme halua maantieliikenteen jokapäiväisinä toimijoina olla hiljaa, kun tämän luottamuksen perustaa ollaan vakavasti horjuttamassa. Hyvästä, tehokkaasta ja toimivasta hallintorakenteesta ei pidä luopua vailla tosiasiallisia perusteita ja varmuutta siitä, että jatkossakin voimme olla mukana ammattitaitoisen poliisin valvomassa liikenteessä.

Moottoriliikenteen Keskusjärjestö ry

Matti Juhala
puheenjohtaja

Heikki Kääriäinen
varapuheenjohtaja

Moottoriliikenteen Keskusjärjestö ry:n jäsenjärjestöt:

- Autoalan Keskusliitto ry
- Autoliitto ry
- Autotuoja ry
- Linja-autoliitto ry
- Suomen Autokoululiitto ry
- Suomen Autoteknillinen Liitto ry
- Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
- Suomen Taksiliitto ry